

על החי"ר בשדה הקרב המשתנה

נקודת המוצא של הכותב היא כי בשדה הקרב האורבני היתרון האיכותי של צבא מודרני מדינתי - האי־סימטריה - מתפוגג ובסופו של דבר הלחימה היא "אחד על אחד". האם אין היכולת הטכנולוגית, האצורה במשאבים המדינתיים העומדים לרשות הכוח הסדיר, עשויה לפתור את הבעיות האלה?

**תגובה למאמרו של אל"ם בועז עמידרור
"אובדנה של האי־סימטריה בטווח המגע ותעתועי הקטלניות",
גיליון 485-486, עמ' 16-21**

רכב מן העבר כהשראה. הרק"א יוכל לפעול עצמאית במרבית השטח האורבני, וכמובן גם בשטחים פתוחים (צילום אילוסטרציה: רכב קרב צרפתי שפותח נגד לוחמת גרילה בשנות ה־60 של המאה הקודמת)

מאמרו המצוין של אל"ם בועז עמידרור היטיב להצביע על הבעיה העיקרית הקשורה לביצועי חיל הרגלים בשדה הקרב המודרני, בדגש על לחימה בשטח אורבני. נקודת המוצא של הכותב היא כי בשדה הקרב האורבני, קצר הטווח והצפוף, היתרון האיכותי של צבא מודרני מדינתי - האי־סימטריה - מתפוגג ובסופו של דבר הלחימה היא "אחד על אחד", כשמסיבות שונות היתרון אפילו מוטה במידת מה לטובת הלוחם הבלתי סדיר המקומי. הדבר נובע מכוח האש הקטן של הלוחם הרגלי (שהלוחם הלא סדיר יכול בקלות להשוות), חוסר היכולת לקבל סיוע "כבד" כאשר הוא נדרש, טווחי הלחימה הקצרים ואי התאמת המסגרת הלוחמת, הכיתה, לתנאי הלחימה.

האם אין היכולת הטכנולוגית, האצורה במשאבים המדינתיים העומדים לרשות הכוח הסדיר, עשויה לפתור את הבעיות האלה? במאמר עלו כמה אלמנטים בעייתיים ייחודיים:

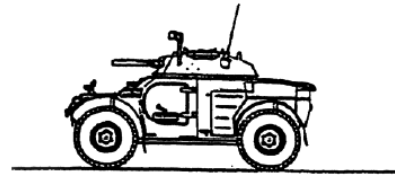
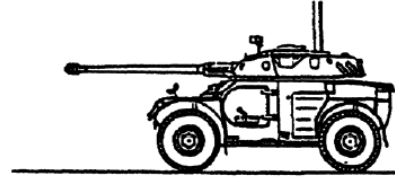
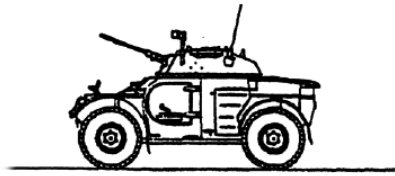
1. כוח אש קטן של הלוחם.
 2. קשיים בהשגת סיוע "כבד".
 3. מיגון ופגיעות (אף כי עמידרור אינו דן בהם אני מכליל אותם כגורם קריטי).
 4. טווחי לחימה קצרים.
 5. אי התאמת המסגרת הלוחמת לתנאי השטח.
- מבין שני האחרונים, נושא הטווחים הוא

מלא שיעצור כל חימוש נק"ל בטווחים קצרים, אך יש בעיה: החייל הממוצע חלש פיזית, אפילו עבור המשא שהוא חייב לשאת, שלא לדבר על מה שרצוי שיוכל לשאתו. יתרה מכך, בהתאם להמלצתו של עמידרור, החייל היום זקוק לכוח אש חזק יותר מרובה או מקלעון, ולדעתי גם למיגון אפקטיבי הרבה יותר

פונקציה של הזירה ואין מה לעשות בגיננו. התאמת המסגרת היא בעיה ארגונית, ופתרון חלקי יבוא אם נאמץ פתרון מסוים לשלושת האלמנטים הראשונים. כדי לפתור את בעיית שלושת הראשונים נוכל לצייד את הלוחם הבודד במקלע 0.5 על תחמושתו, במטול רימונים, במטול נ"ט עם פגזים ונוסף על כך במיגון

רס"ן (מיל) ד"ר עזריאל לורבר

הצעה קונספטואלית לרק"א, על סמך רכבי עבר. יהיה צורך להנמיכו

צרות, אבל חיסרון זה צריך להישקל מול יכולותיו ויתרונותיו האחרים בעת לחימה. אני קורא לכלי כזה "רק"א" - רכב קרב אישי.

משקלו הבסיסי של הרק"א הגלגלי יהיה כ-600-1,000 ק"ג (בתלות ברמת המיגון המבוקשת), ויהיה מבוסס על מנוע של כ-25-30 כ"ס, בעל אורך של פחות משני מטרים, רוחב של כמטר ועשרים וגובה תובה של פחות ממטר. הוא יהיה ממוגן נגד פגיעות של עד 20 מ"מ, וישא תמחיל של כלי נשק המורכבים על עמדת נשק חיצונית. הרק"א יהיה ממוגן אב"כ, יישא מגוון אמצעי תצפית, תקשורת וציון מטרת, יאפשר שינה בתוכו וישא מזון, מים ותחמושת לכמה ימי לחימה, מה שיקל את העומס על המערכת הלוגיסטית. באמצעות התאמה מסוימת של מערכות מיגון אקטיבי קיימות ניתן יהיה גם לתת לו הגנה סבירה מפני טילי ורקטות נ"ט.

חשוב להדגיש כי הטכנולוגיה לפיתוח כלי רכב כזה היא כולה מן המדף. החל מהמערכות האוטומוטיביות וכלה במערכות הלחימה. אין צורך להמציא שום דבר אלא רק לארגן את הרכיבים בצורה אחרת, וכמובן להיזהר מן השאיפה העתידית להפכו למיני-טנק.

הרק"א יוכל לפעול עצמאית במרבית השטח האורבני, וכמובן גם בשטחים פתוחים. הודות לממדיו הקטנים בהרבה ויחס הספק למשקל טוב יותר, יכולת תנועתו תהיה טובה בהרבה מזו של הטנק או הנגמ"ש הקלסי. בעת הצורך לא יצטרך הכוח המשולב לעצור כדי לתת לחי"ר אפשרות לצאת החוצה. צריך לזכור כי איך שלא עושים זאת, החי"ר המגיח מן הנגמ"ש זקוק לפרק זמן, קצר ככל שיהיה, כדי להתארגן, להתמצא בשטח ולהתחיל לפעול. ללוחם הרק"א אין בעיה כזו. הוא חי ונע בשטח מן ההתחלה, יכול לסגור טווחים מהר יותר מהלוחם הרגלי והודות לכוח האש הגדול יותר שלרשותו וממדיו הקטנים, יוכל לפעול בזריזות בהשוואה לחי"ר רגיל. הוא גם יהיה פחות פגיע בעת כניסה לבניינים או במהלך תנועה לידם. לא כאן המקום להציע מסגרות ארגוניות, אך חוליה של שלושה כלים כאלה תהיה לדעתי יעילה יותר, בכל המובנים, מכיתה תקנית עם הנגמ"ש שלה. בתנאים מסוימים, מבנה כזה יכול להיות כוח החוד. ייתכן שעדיין יהיה צורך בלוחם רגלי קלסי, אך בדרך כלל הלוחם הרגלי ייכנס כאשר כוח האויב כבר ספג אבדות, תקשורתו נותקה והוא "רוכך".

הטכנולוגיה לפיתוח כלי רכב כזה היא כולה מן המדף. החל מהמערכות האוטומוטיביות וכלה במערכות הלחימה. אין צורך להמציא שום דבר אלא רק לארגן את הרכיבים בצורה אחרת, וכמובן להיזהר מן השאיפה העתידית להפכו למיני-טנק

לא כאן המקום להיכנס לתצורה מדויקת של הרק"א או לתמחיל האמצעים שישא, אך הגיע הזמן לחזור ולחשוב על החייל הבודד. חיסכון של חצי ק"ג או אפילו קילוגרם שלם במשקל הציוד שהוא נושא, אינו ממש פתרון לשלל בעיותיו. יש להתחיל לחשוב מחוץ לקופסה.

מאפוד וקסדה. האם לבעיה של כושר נשיאה יש פתרון מעשי בטווח הזמן הקרוב? כלל ידוע בהנדסה אומר כי כאשר נתקלים בבעיה הנראית בלתי פתירה באמצעים הקיימים, יש לחפש טכנולוגיות חדשניות וחומרים לא מקובלים או לבדוק את הנחות היסוד שבהן השתמשנו עד כה. עמידורו רמז על הפתרון כשהודה כי הבעיה מתחילה ברגע שבו הלוחמים צריכים לצאת מן הנגמ"ש ולפעול כלוחמי חי"ר. אם כך, מדוע שלא נוותר על שלב זה והלוחם ימשיך להילחם, בעודו ספון בבטחה בתוך כלי ממוגן? נוסף על כך, עמידורו הבהיר שהנגמ"שים הקיימים גדולים מדי. אם כך, למה לא לשלב את שתי האפשרויות: גודל פיזי המתקרב לזה של החייל הבודד, תוך מיגונו ברמה של נגמ"ש מתקדם?

עמידורו רמז על הפתרון כשהודה כי הבעיה מתחילה ברגע שבו הלוחמים צריכים לצאת מן הנגמ"ש ולפעול כלוחמי חי"ר. אם כך, מדוע שלא נוותר על שלב זה והלוחם ימשיך להילחם, בעודו ספון בבטחה בתוך כלי ממוגן?

במקום נגמ"ש שיישא כיתה, הבה נתכנן רכב לחימה קטן-ממדים עבור החייל הבודד. מדובר בכלי חד-מושבי המהווה מיניאטוריזציה משוריינת של ה-Dune Buggy. אם ממדיו של כלי כזה יהיו קטנים דיים, הוא יוכל למלא כמעט את כל תפקידיו הנוכחיים של הלוחם הרגלי באמצעות כלי רכב שישמש הן ככלי תובלה והן ככלי לחימה. הוא לא יוכל לטפס במדרגות או לרדת למנהרות

